

Gemeente-
archief

ZNSTD

WAT EEN RAMP

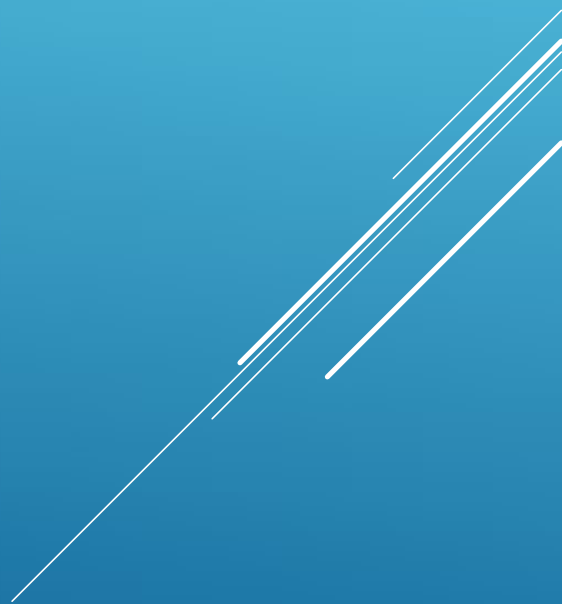
Hoe het afliep met de Westzaanse toren van Pisa...

12 oktober 2022 – Grote Kerk Westzaan

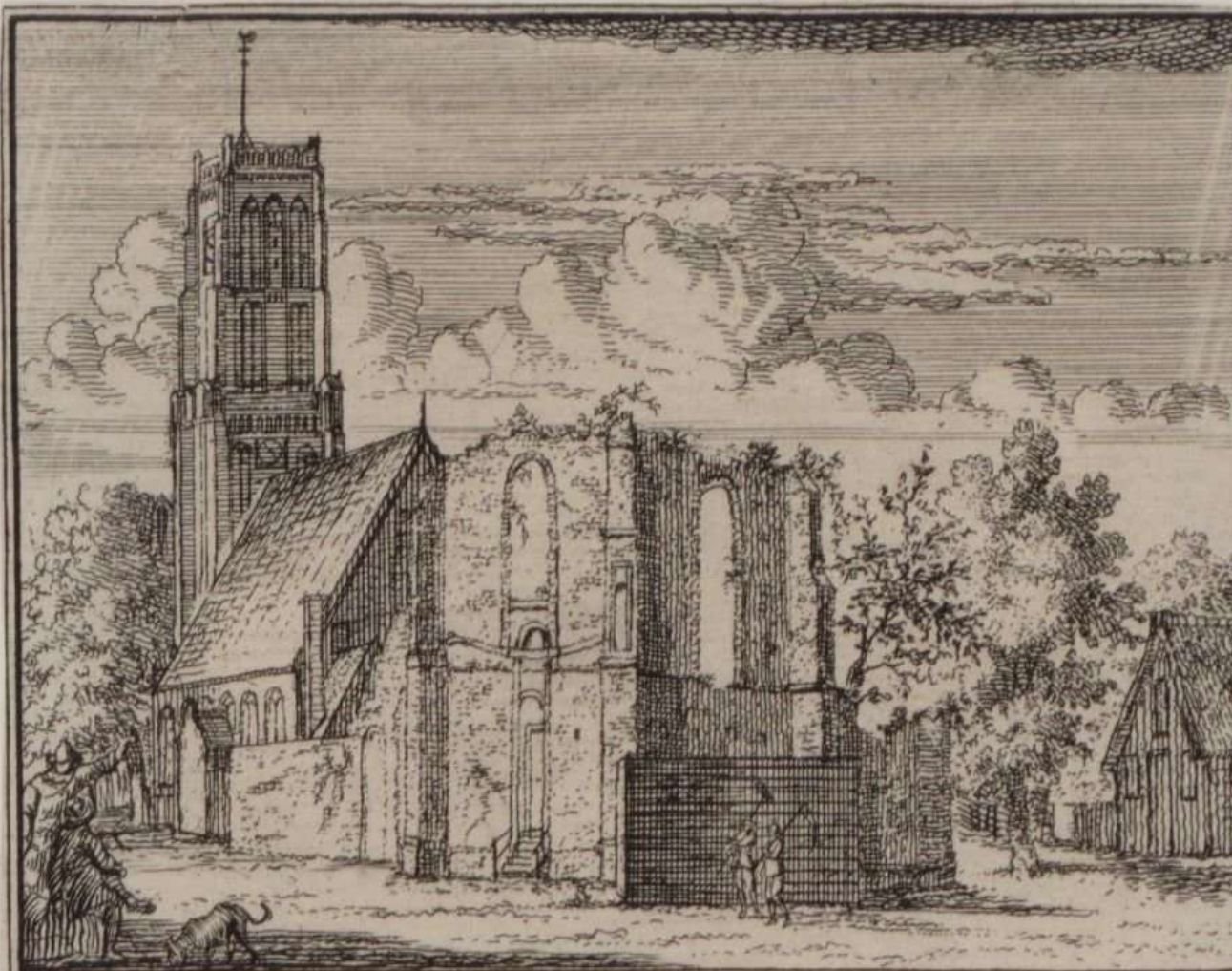
**MND VD
GESCHIE
DENIS**

INHOUD

- ▶ Aanloop
 - ▶ Val
 - ▶ Slachtoffers
 - ▶ *intermezzo*
 - ▶ Ramptoerisme
 - ▶ Wat er overbleef
-
- Several thin, parallel white lines of varying lengths and orientations are positioned in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

AANLOOP

A. Zeeman fecit.

Westzaan.

1910 - 241: 216. Portret van Cornelis Dekker als jongeling, zoon van
 Gebrand Dekker, koopman en oliefabrikan, in C. Dekker &
 Zoon te Westzaan en van Neeltje Jans Kruyt.
 Geb. te Westzaan 14 Aug. 1798, koopman en oliefabrikan,
 overl. aldaar 2 April 1847, gehuwd met Maartje Houttuyn.
 94,5 x 28,5.

Hendrik Verdonk (1806-1863)

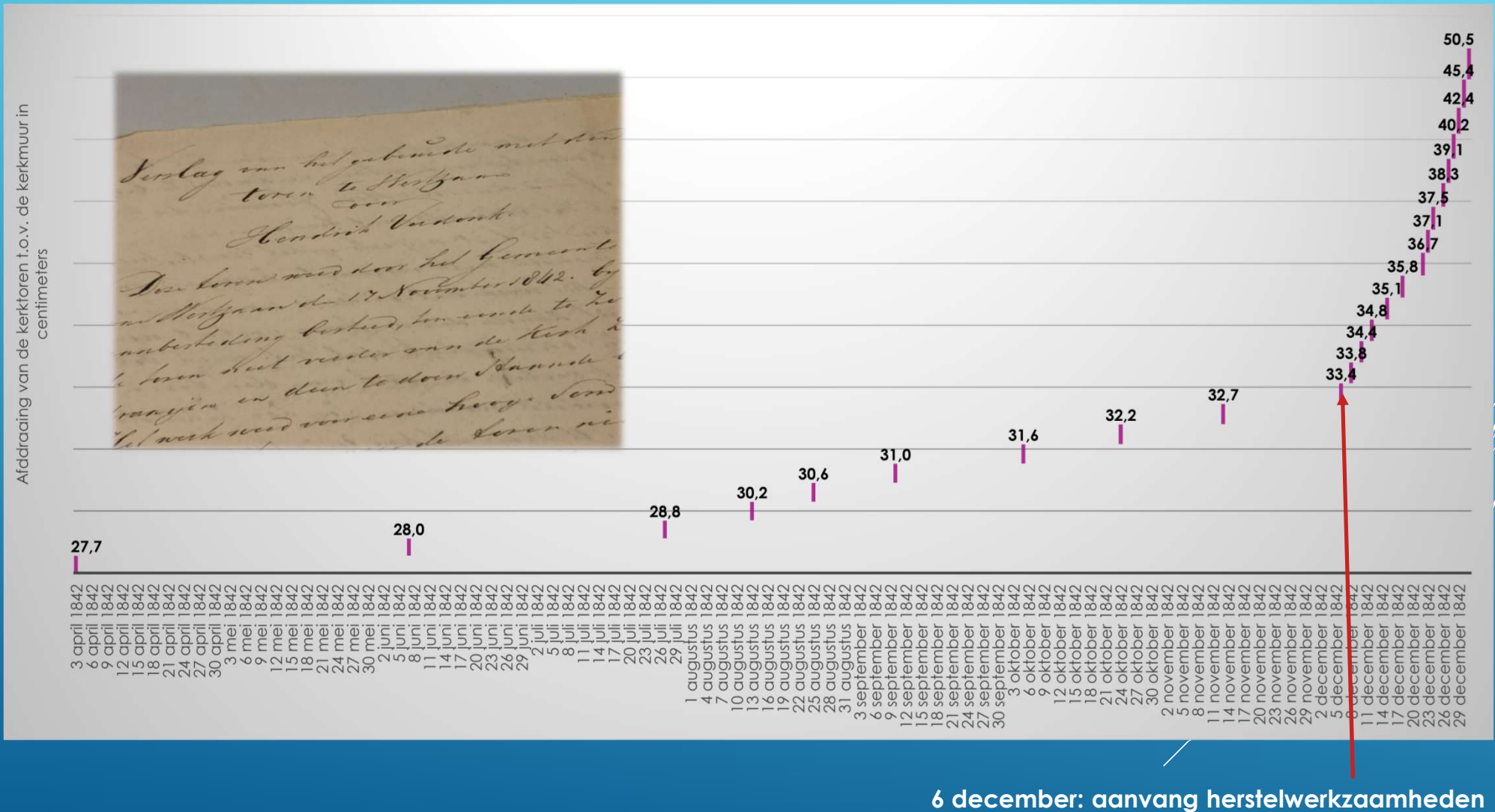
- Molenmaker
- Aannemer
- Uitvinder (verbeterde poldermolen, 1858)
- Plannenmaker (Noordzeekanaal) (1861)

— Door den heer H. Verdonk van Zaandam, is den 10 dezer aan de Tweede Kamer een adres ingediend, de strekking hebbende om het plan tot doorgraving van Holland op zijn smalst te ondersteunen en aan te toonen, dat daardoor tevens ons land zal gevrijwaard worden tegen geweldige overstroomingen, gelijk in 1825, wyl de uitwatering door eene dubbele waterstrooming — ééne te Wijk aan zee en ééne in de Zuiderzee — verbeterd wordt, en wel omdat het verschil van vloed en eb in betrekking staat als volgt: te Amsterdam hoog te Wijk aan zee laag water, welk verschil 6 uren bedraagt, enz.

Adressant zegt wijders: dat hij vermeent ook middel gevonden te hebben, dat Gelderland niet meer overstromd kan worden, zoo als eeuwen heeft plaats gehad, en hij het plan, waaraan hij jaren heeft gearbeid, wil aanbieden.

Opmeting van de afwijking de Westzaanse kerktoeren ten opzichte van de kerkmuur door Hendrik Verdonk

het zal gescheeden als men met het
voortgaat. De toren moet vallen heere! Doen
de palen door de ontgraving ten diepste van de
elle ook de elle grond misse. Zy kunnen niets
missen. De toren daardt nu teed en als de grond
ontgraven is dan valt de toren. Lees. Leke. Valt
hy niet, dan moet gy my en aan g. hangen!
Vedlenk in plan

I E T S
OVER DE
CONSTITUTIE
EN HET
BESTUUR
VANDEN
B A N N E
EN
AMBACHTS-HEERLYKHEID
WESTZAANEN,

Vóór de Omwending in den Jaare 1795.

DOOR
SIMON JONGEWAARD, JUNIOR.

Te WESTZAAN,
By W. BRUIN.
MDCC-XCVI.
Bat. Lib. A°. 2.

Rechtshuis en Kerk te Westzaanen.

Lichtdr. J. M. Schalekamp, Buiksloot.

VAL

Opzichters over de reddings- en opruim werkzaamheden

- Klaas Fraaij, schuitemaker
- Jan Havik, timmermansknecht
- Dirk Pronk, veldwachter
- Jan Schoone, veehouder

SLACHTOFFERS

Over engelen en “met een smak” gesproken....

✓ Aannemer Dirk Heijdeman (1804-1873) x Anna Engel

✗ Jan Smak, oud 25 jaar. Tuinmansknecht.

✗ Bewoners:

✗ 1). Engel Henneman, oud 39 jaar. Tuinman.

✗ 2). Zijn vrouw Bregje Kat, oud 38 jaar. In verwachting van hun 6^e kind.

✗ 3). Adriaantje Henneman, oud 12 jaar.

✗ 4). Cornelia Henneman, oud 10 jaar.

✗ 5). Grietje Henneman, oud 7 jaar.

✗ 6). Cornelis Henneman, oud 5 jaar.

✗ 7). Jan Henneman, oud 3 jaar.

1 Op heden den ~~zaterdag~~ *zesden* — der maand *januarij* — Achtthienhonderd drie en veertig, zijn voor ons ondergeteekende

Ambtenaar van den burgerlijken stand der gemeente *Westraan*

verschenen *Mendrik Shuerman*

van beroep *metselaar*, — oud *zeven en vijftig* jaren, wonende

te *Westraan*, geen bloedverwant — van de, na te noemen overledene, en

Jan Harik, — van beroep

himmermans knecht, — oud *veertien en twintig* jaren, wonende

te *Westraan*, geen bloedverwant — van de, overledene, welke ons hebben

verklaard, dat op den *zesden januarij* dezes jaars, des namiddags

ten *vier* — ure, in het huis staande *van onder de kerkhoogen raad te hals*

Nummer drie honderd vijfen zestig, in den ouderdom van *gestaan* *hittendste Westraan* in de kerk

is overleden *tuert*, *acht en dertig* *overleden* *kerk*; hetwelk op den *ersten januarij* dezes jaars

van beroep *des morgens* *ten half zes ure*, *doordongeboren* *van* *van den* *bij en* *acht en dertig*

en wonende *kerk* *staande* *doops* *toen* *gehuil* *zind* *ingestort*, *en* *verbijzeld* *gevoel*

den; *is* *opgegraven* *het* *lyk* *van* *Jan Henneman*, *zonder* *beroep*,

oud *drie* *jaars*, *geboren* *en* *wonende* *te* *Westraan*, *zoon* *van* *Engel Hen*

numan *en* *van* *Dregge* *Kat*, *beide* *overleden*; *en* *dat* *gemelde* *Jan*

Henneman *op* *den* *ersten* *januarij* *dezes* *jaars*, *des* *morgens* *ten*

half zes ure, *is* *overleden* *aanmoedlyk* *is* *overleden*.

En hebben wij hiervan opgemaakt deze akte, welke na voorlezing door ons en de aangereds is ondertekend.

M. Shuerman

Jan Harik

C. Shuerman

De doorhaling van acht
tien maanden, en nu
staande akte goedgekeurd.
M. Shuerman

Jan Harik
C. Shuerman

San Maria
F. M. M.

Juan Ruiz

*To the Honorable Secy
of the Navy
Washington*

Jas. H. Smith

*A donation made by
his order of money
to the good cause.*
Le Prince
Jean Flavie
C. H. H.

I am taking care
 to be in good health
 and good luck
 Jan 1818
 J. Smith

A circular postmark from Noord-Holland, Groningen, dated 27 Aug. The text "NOORD-HOLLAND" is at the top, "GRONINGEN" is at the bottom, and "27 AUG." is in the center. The date is written in a stylized, handwritten font.

De overblijfselen van
 een dier en een
 dier geest gebruid
 Dr. Prout
 Van Harin
 C. J. J. J.
 J. J. J. J.

De val des torens is voorwaar eene treurige geschiedenis, doch meent men te staan op een standpunt, waarvan men veroordeelen mag, men doe het dan zonder den onschuldige te treffen, en hier duldt de regtvaardigheid niet, dat de burgemeester of de overige leden van den raad van Westzaan — als geheel vertrouwende op de aan hen toevoegde bouw- en werktuigkundigen — iets, hoe gering ook, ten laste wordt gelegd.

RAMPTOERISME

INTERMEZZO:

VOORSTELLING TORENVAL

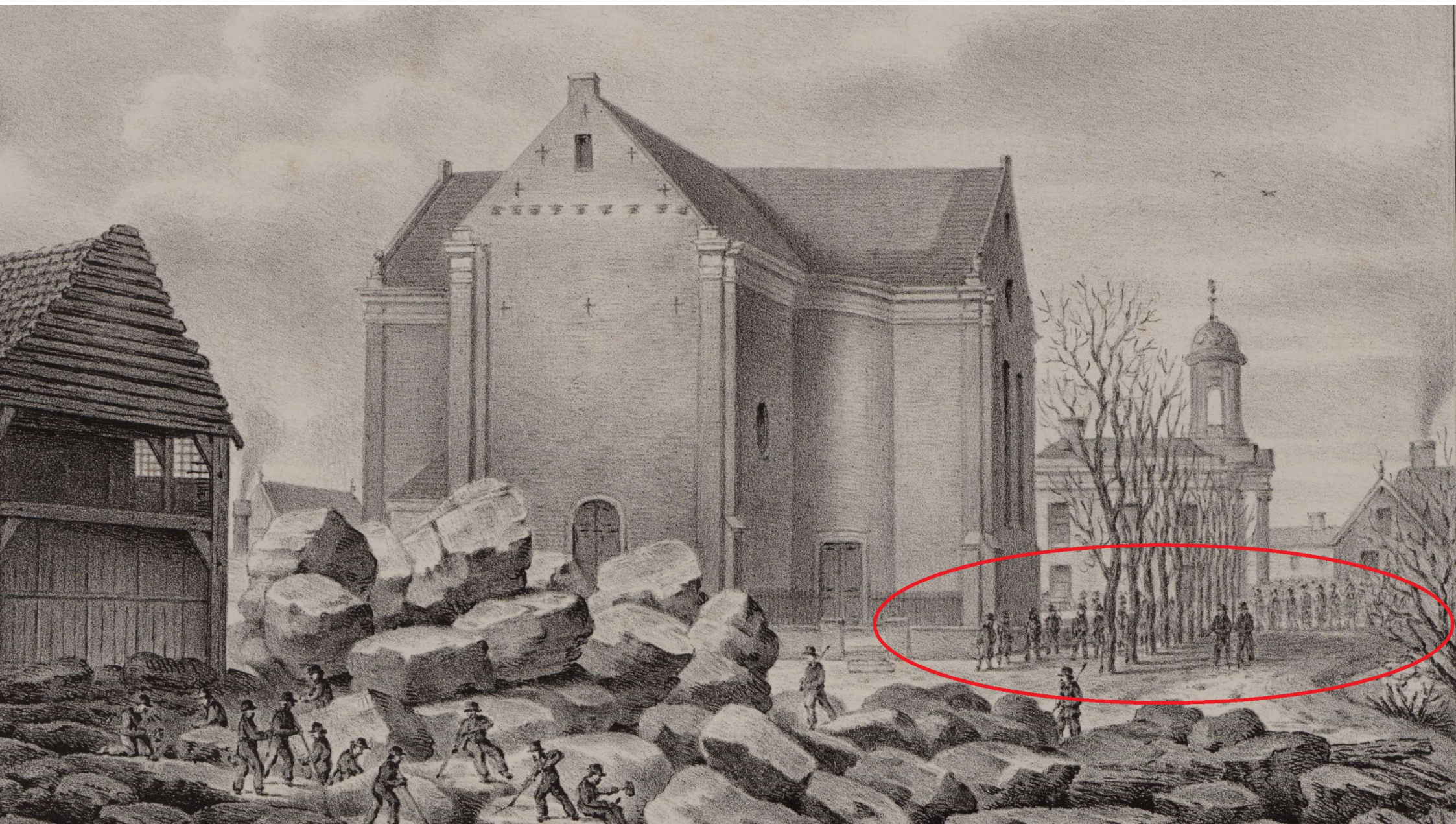

RAMPTOERISME

H. Thopas lith.

DE RUÏNE VAN DEN OP DEN EERSTEN JANUARIJ DEEL NEDERGESTORTEN TOREN TE WESTZAAN.

DOOR WELK ONGEÛL EEN HUIS MET MAN, VROUW, KNECHT EN VIER KINDEREN VERPLEETTERD WERDEN.

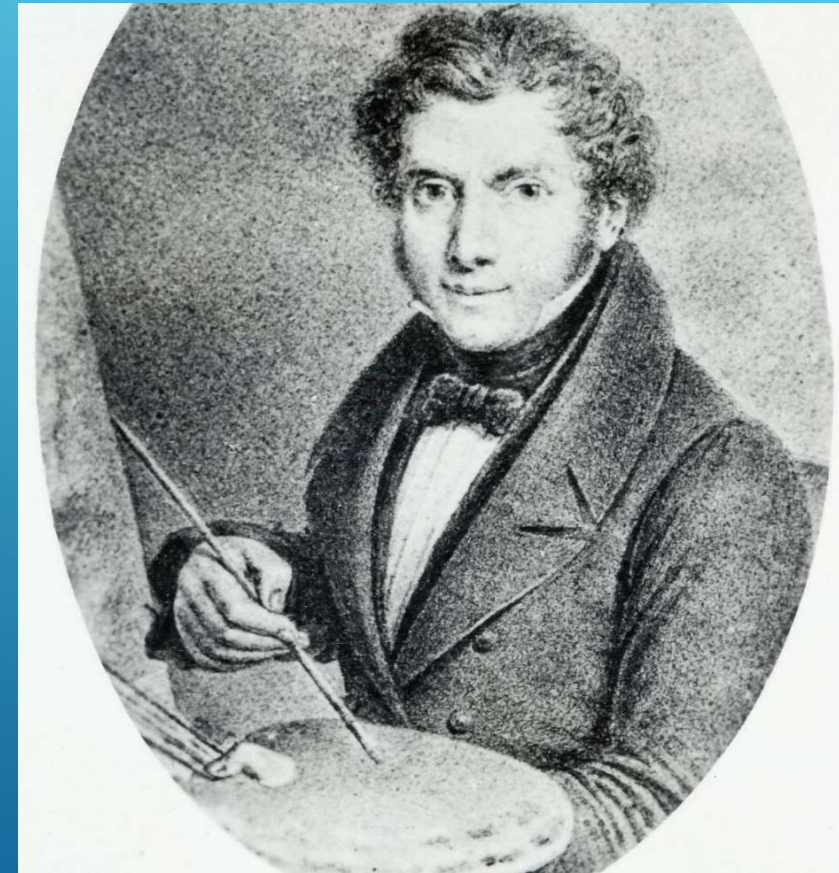
H. Thopas fecit

AFBEELDING

der Puinhopen van de op den eersten Januarij 1825 nedergevallen TOREN te WESTZAAN door welk Ongeë een huis met Man Vrouw
Knecht en vier kinderen verpletterd werden.

Herman Thepass (1785-1847)

- ▶ Beeldend kunstenaar
- ▶ Lithograaf
- ▶ Schilder van (miniatuur)portretten
- ▶ Vanuit Duitsland naar Zutphen
- ▶ Stadstekenmeester stadstekenschool te Zaandam vanaf 1827

DE KOMST VAN S.M. den Koning en zyne Doorluchtige Familie te ZAANDAM.

Op den 22 September 1834

Journal Chronique de la Belgique

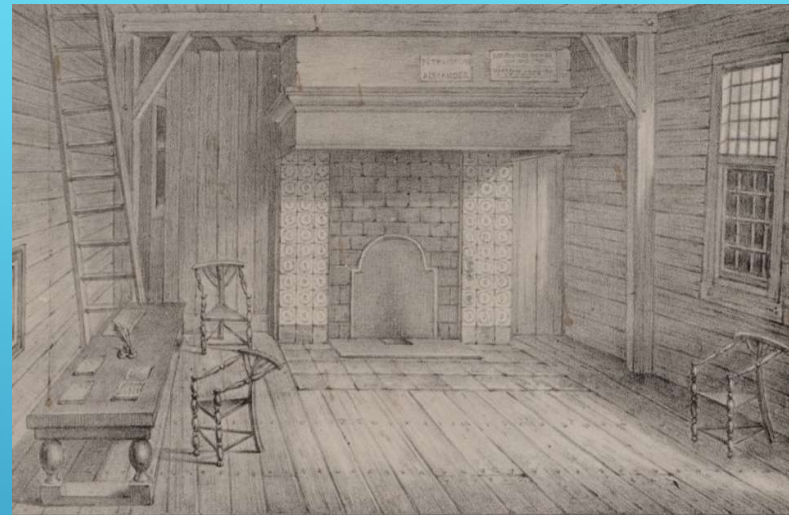

Convoi funèbre de M. Salck.

24 Mars 1843.

HET PLEETIG BEZOEK VAN S.M. den Koning en zyne DOORLUCHTIGE FAMILIE, bij en in het voormalige koninklijke verblijf van Czaar Peter den Groeten te Zaandam op den 22 September 1834.

Het Huize van Czaar Peter den Groeten, bevond in den Jare 1697, te Zaandam. (Getrouw afgebeeld.)

Le. Maison de Czaar Pierre le Grand, habitée l'an 1697, à Zaandam. (Copie exactement.)

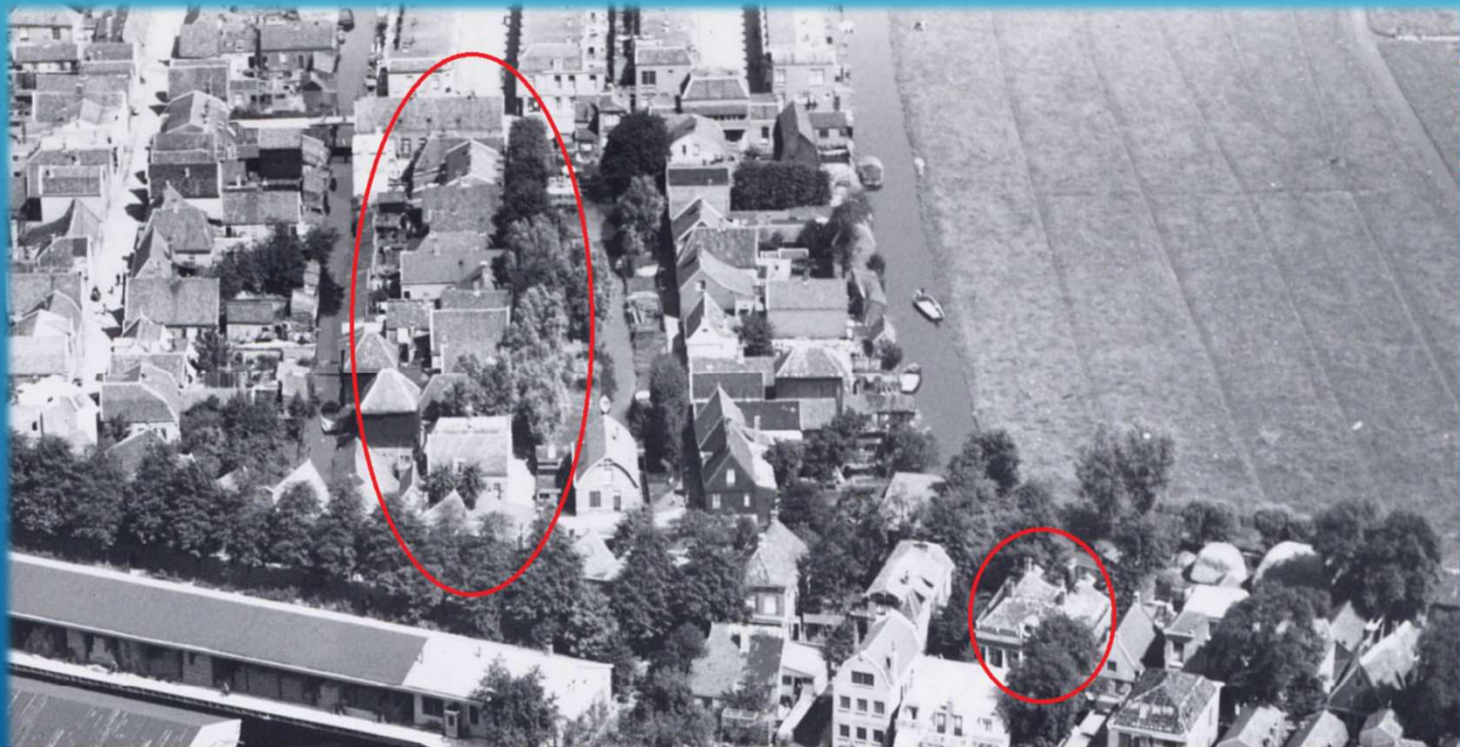

DE PLEETIGE EERSTATIE VAN DEN ERBIDBAARSTEN RIDDER J.C. VAN SPRYK, Vice-Admiral der Zee van de Rijk der Nederlanden, op den 17 Mei 1812.

(Vermoedelijk) Jan of Johannes Altenberg Hendrikszn (1821-1884)

- Schilder / verwer
- Straatmuzikant

BERIGT VAN INTEEKENING.

GT. BRUGMAN Psz., Boekverkooper te Westzaan, heeft heden alom verzonden: Prospectussen en Inteekeninglijsten op twee STEENDRUK PLATEN, voorstellende:

10. De Toren, Kerk, benevens een gedeelte der belende Gebouwen te Westzaan, zoo als dit in het vorige jaar bestond.

20. De Ruïne van dien Toren na zijn val, op den 1sten Januarij 1843. De prijs van een Stel, of twee Platen (afzonderlijke worden niet geleverd), welke 46 N. D. breed, en 35 N. D. hoog zullen zijn, is bepaald het Stel gekleurd f 3,00, het Stel ongekleurd f 2,00.

Men kan inteekenen bij den Uitgever en bij alle Boekhandelaren in dit Rijk tot op den 28sten Februarij e. k.

PS. Op verzoek van HH. Inteekeningen, zal van de gegronde aanmerkingen op Pl. I, bij hare herteekaren, een dankbaar gebruik worden gemaakt.

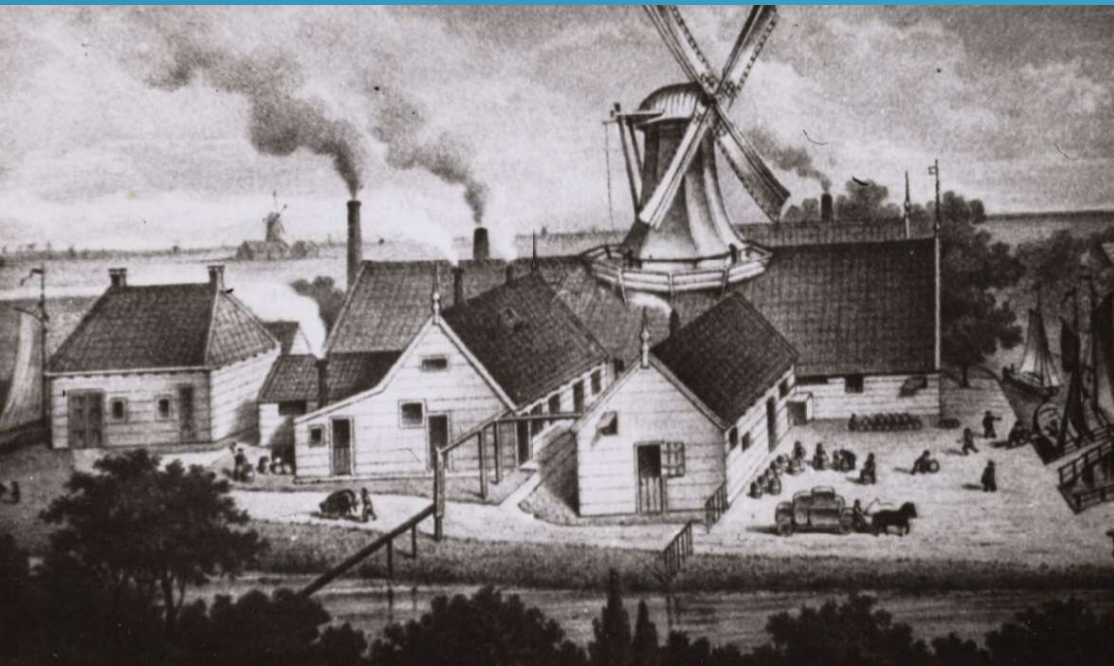
26 januari 1843

STEENDRUK PLATEN.
GT. BRUGMAN Pz., Boekhandelaar te Westzaan, heeft uitgegeven en alom in commissie verzonden:
I. Een STEL PLATEN, voorstellende de Kerk en Toren te Westzaan, benevens de belende Gebouwen, zoo als zij zich vertoonden tot op het laatst van het jaar 1842, alsmede, de Ruïne van dien Toren na zijn val op den vroegen morgen van den 1sten Januarij 1843.
Het Stel gekleurd à f 3,00.
Het Stel ongekleurd „ 2,00.
II. Verzameling van DICHTSTUKJES, betrekkelijk den Torenval te Westzaan, op den eersten Januarij 1843 à 30 Cents.
III. Eerste tiental fraaije VERHALEN voor de Nederlandsche Jeugd met Platen à 30 Cents.

9 januari 1844

Gerrit Brugman Pieterszn (1806-1872)

- Blauwselelmakersknecht
- Officieus boekverkoper/uitgever

*De Teren en godshuys der Tserk te Westzaan, benevens de bekende gebouwen zoo als zy sich vertoonden tot op het laabit van het Jaar 1842
te Westzaan by J. Brugman Dv.*

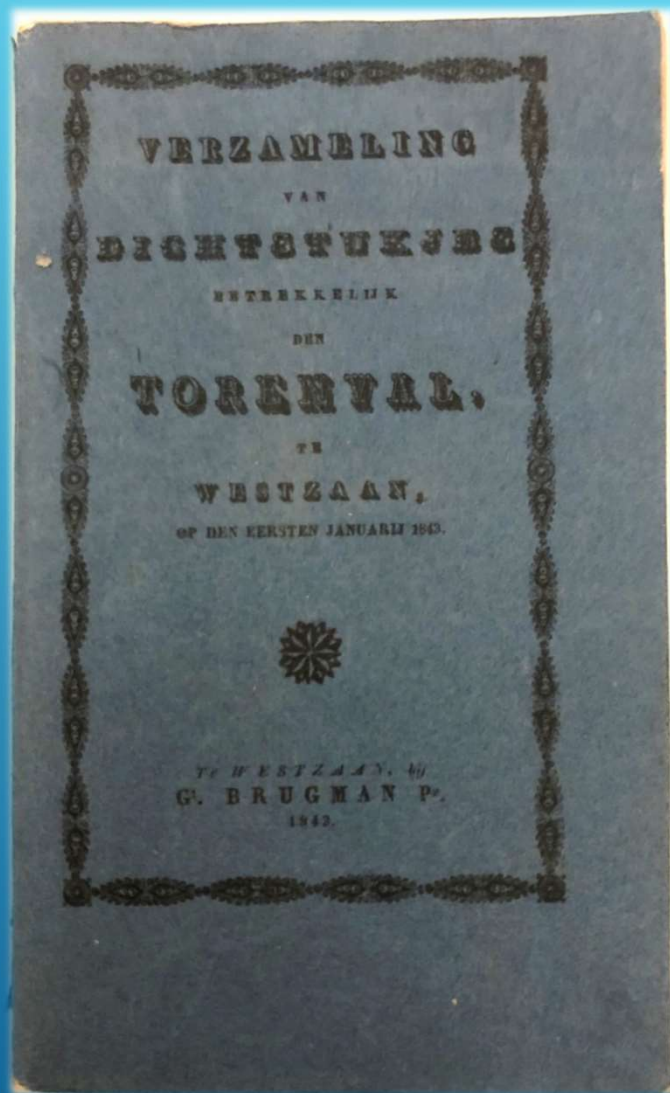
*De Ruine van den teren te Westzaan benevens de bekende gebouwen, zo als zy sich vertoonden op den vregen morgen van den 1sten Januarij 1843.
te Westzaan by J. Brugman Dv.*

Cornelis Hekelaar Jacobszn (1819-1862)

- ▶ Te Wormerveer
- ▶ “Mr. Schilder”
- ▶ Hertrouwt in 1849 met schilderesse Catharina Root (1823-1896), weduwe van schilder Jacob Coenraad Gzn (1820-1846)

STEENDRUK PLATEN.
GT. BRUGMAN Pz., Boekhandelaar te Westzaan, heeft uitgegeven en alom in commissie verzonden:
I. Een **STEL PLATEN**, voorstellende de Kerk en Toren te Westzaan, benevens de belende Gebouwen, zoo als zij zich vertoonden tot op het laatst van het jaar 1842, alsmede, de Ruïne van dien Toren na zijn val op den vroegen morgen van den 1sten Januarij 1843.
Het Stel gekleurd à f 3,00.
Het Stel ongekleurd : 2,00.
II. Verzameling van DICHTSTUKJES, betreffende den Torenval te Westzaan, op den eersten Januarij 1843 à 30 Cents.
III. Eerste tiental fraaije **VERHALEN** voor de Nederlandsche Jeugd met Platen à 30 Cents.

Verzameling van dichtstukjes betrekkelijk den torenval te Westzaan op den eersten januarij 1843				
Titel	Dichter	Mogelijke dichters op basis van initialen	Ook los gepubliceerd	Overige opmerkingen
Alleenspraak van den toren te Westzaa nop den 1sten Januarij 1843	W.			
Klagt en wensch eener Weduwe op dne 1sten Januarij 1843	P.			
Nieuwe nieuwjaarswensch. Graf dicht.	S. Kok	Komt niet voor te Westzaan, wel een Sijtje Kok in Assendelft of een Simon of Sijsje Kok in Zaandijk		
Op de puinhoopen van den toren te Westzaan	J.G. te Westzaan	Mogelijk Jacob Groot Simonszn (1816-1888). Zijn vader Simon Groot schreef in 1809-1810 een dagboek		
De torenval van Westzaan op den 1 Januarij 1843	P.K.	Zeer waarschijnlijk Pieter Kat (1804-1876), die in 1823-1825 gedichtjes uitgeeft. Hij woont op J.J. Allanstraat 301, schuin tegenover uitgever Brugman	Ja	
Overdenking na den val der toren te Westzaan den Eersten Januarij 1843	H.S.			
Aan den toren.	Guurtje de Vries, oud 13 jaren	Guurtje de Vries (1830-1892), in 1849 wonend met haar vader en stiefmoeder aan de Nieuwezijde		
				Notitie: De driestemmige muziek voor dit zangstukje, zal door den verzamelaar van dit bundeltje, bij intekening uitgegeven worden
Herinnering aan het voorgevallene te Westzaan, den 1e Januari 1843.	-			
Jammerklagt des torens	N.			
Het laatste bedrijf in het huis van Henneman	R.			
Grafschrift	I.			
Tot besluit	B.			

AAN DEN TOREN.

Dit trotsch en sterk gebouw
Is nu ter neêr gestort!
Westzaan is in den rouw,
Die nooit vergeten wordt.

Een huisgezin dat is
Nu onder puin begraven;
En zeker, dit gemis,
't Aandenken, blijft bij braven.

Een man, die in zijn zaak
Was, om een' kuil te droogen,
Die hoorde het gekraak,
En is toen heen gevlogen.

Het was de Nieuwjaars dag,
Voor 't ongeluk geboren,
Daar men elk vrolijk zag
Een uur drie vier te voren.

Dat God ons voorts behoed',
Zulk ongeval te treffen!
Zijn wil is wijs en goed.
Mogt ieder dit beseffen!

Westzaan Jan. 43.

GUURTJE DE VRIES,
oud 13 Jaren.

Deze treurmaar deed er velen
Moedig grijpen naar de lier;
En de zangen die zij zongen,
Vindt men nu gedeeltlijk hier,
'k Zeg gedeeltlijk, want ook andren
Zongen 't onheil van Westzaan;
Doch de zangen, hier verzameld,
Zijn mij gunstig afgestaan.
Niet om met hun werk te pralen,
Als of 't ware een kunst gewrocht,
Maar om dat zij menig malen
Om een afschrift zijn verzocht
't Zijn geen dichters, dichtersessen,
BILDERDIJKEN zijn het niet;
Schoon elk den beklemden boezem
Wilde ontlasten in een lied.

Slechts als tolken hunner harten
Wordt hun zang U aangeboon,
Door Uw aller vriend en Dienaar,
GERRIT BRUGMAN PIETERSZON.

HET LAATSTE BEDRIJF

IN HET HUIS VAN

HENNEMAN.

Hoe zeer waarschijnlijk, niets zeker doet bepalen,
Erkende ik haar bevoegd tot rigtster, onder 't malen,
Toen deze schilderij door mij werd afgewerkt.

Tang had men dit, omtrent den Toren, opgemerkt:
Van 't zuiden zag men hem allengs de kerk verlaten,
Vl wat werd aangewend kon niet daar tegen baten.
Le baten?!.... Onder 't werk gleed hij al harder uit!
Schoon men de hope had dat dit zou zijn gestuit.
Twee schoren poogden reeds dit draaijen te verminderen;
En derde, hoopte men, zou 't morgen gansch verhinderen.

Bij d' avondschemering, den laatsten dag van 't jaar,
Erkenden velen wel het klimmen van 't gevaar
Doch, ENGEL HENNEMAN, hij, die een jaar geleden
Reeds vreeze had betoond, spot nu met hunne beden:
"Al uit uw woning, vlugt, begeef U elders heen!"
Hier, roept hij zelfs nog uit: »Hij heeft geen nood, o neen!"

In veel gevallen toont de mensch, in zijn bedrijven,
Noch in zijn wijs van zien, zich zelf gelijk te blijven.

Hoe zeer het zwaar gebouw al meer tot vallen neigt,
En wees- en burgerhuis met zijnen val bedreigt,
Toont men in beiden, nog zijn vallen niet te schroomen.

Het middernacht uur slaat! Dit wordt met vreugd vernomen.
Al it aller monden vloeit (in weerwil van 't gevaar!):
Ik wensch U veel geluk in 't nieuw begonnen jaar!
S maak lang, en tot ons nut, het voorregt van het leven!"

Al vervuld was nu de taak, door hen zich voorgeschreven.
Vl dra begeeft zich JAN, als lid van hun gezin,
Naar huis, gaat ook naar bed, en slaapt al spoedig in.

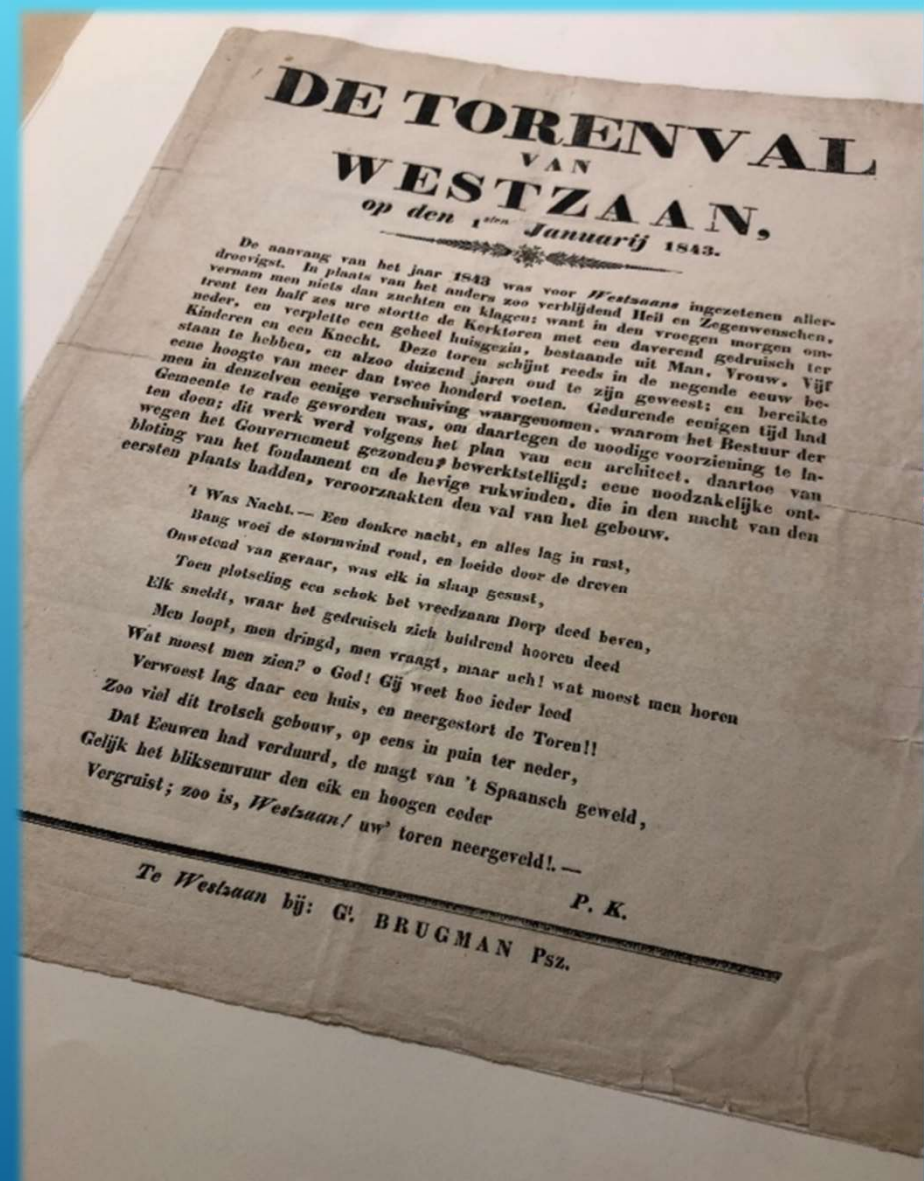
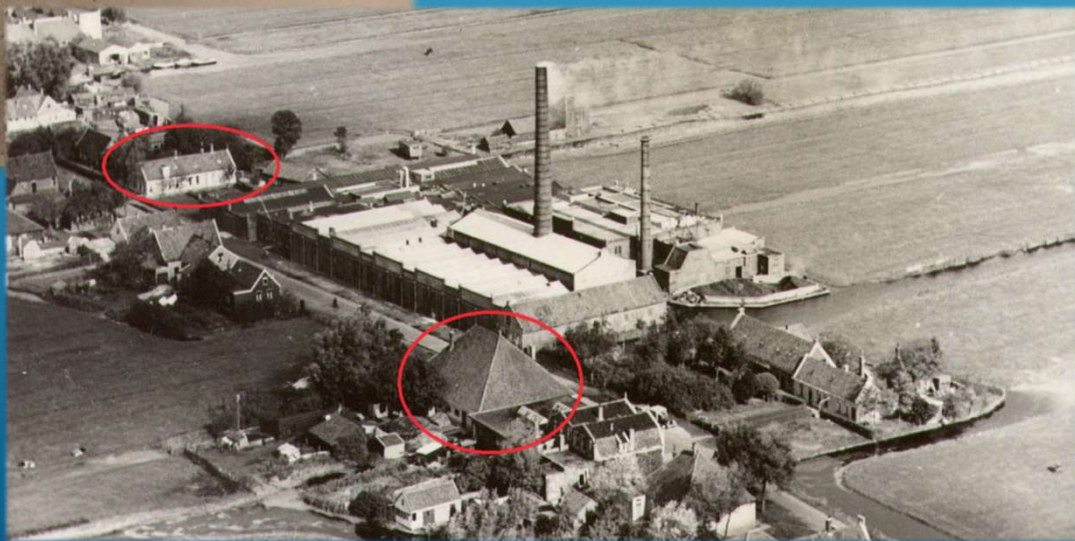
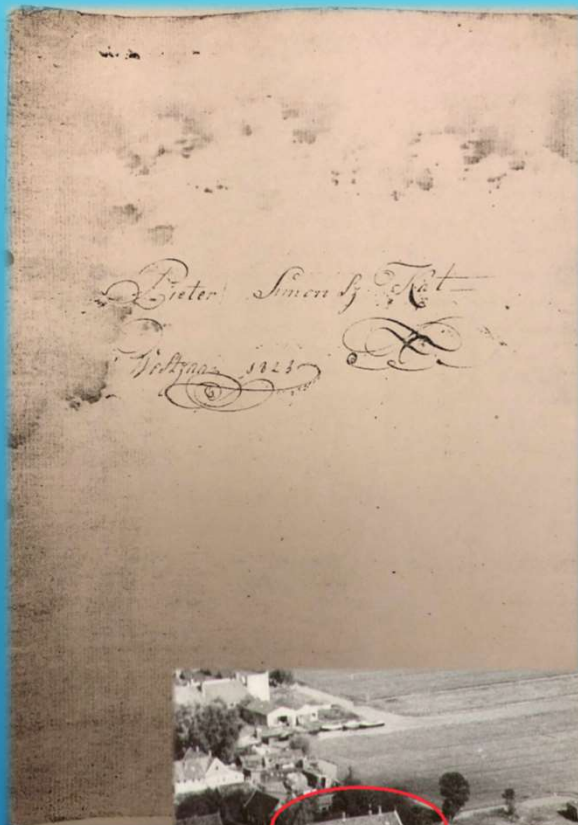
Het vijfde uur had reeds, een kwart geleen, geslagen,
En 't steunpunt, kon toen dat der zwaarte, niet meer schragen.
Nu valt de toren om, hij perst den grond in één.
Nog meer, hij stuwt het huis, een eindwegs, voorzich heen,
En doet het zwak gebouw, door die beweging, kraken.
Met schrik, doet dit gedruisch VROUW HENNEMAN ontwaken.
Vngstvallig geeft ze een' gil, omarmt haar echtgenoot.....
Nu treft de toren 't huis, en allen zijn zij dood!
R.

GRAFSCHRIFT.

Het negental,
Door 's Torens val
In slaap gesust,
Ligt hier ter rust.
S.

H E T L A A T S T E B E D R I J F I N

H E T H U I S V A N H E N N E M A N

Enige Verzen, betreffende het noodlottige ongeluk, door den val
van West-Zaans Loofwagden 1 Januarij 1843 waar by 8 menschen
Zynen Man, Vrouw en vijf kinderen en de kinegt jammerlijk
zijn omgekroonen.

Wat Stoff ge O Zwakke Herrelinge
Zoo Trech in uw vermeelde waan
Op dit vergankelijk bestaan
En nog wenk aan uw kracht bedwingen
En eer uw dwaalen waan verkeer
Velt u de ruist des rampspoeds neer

Bestendigheid woont niet beneden
Hier wankelt met alles wat bestaat
Ja zelfs het hechte arduin vergaet
Wij zien het daagelijks waar wij treden
Vergankelijkheid woont hier beneen
En gaapt het stof voor de Eeuwig heen.

Wat kan de kracht des zwaars bevingen
Wanneer zij Stout haar offer veld
Wien trekt dien Stroom in 'zjn geweld
Gewis geen Zwakke Herrelinge
Zij kan wat krachten haar weerstaan
Het Sterkst gebouw te gruizel slaan
De mensche is blind voor deze reden
te Leer aan 't wereldsche gehecht
Zij dat de dood in 't eind beslecht
Die doof is voor den drang der bedien
Zijn Liefte by maar helaas te laat
Dat ook 'zjn rots te wanklen staat

EEN DROEVIGE GEBEURTENIS

VOORGEVALLEN IN HET DORP

WESTZANEN.

OP DEN EERSTEN JANUARIJ ANNO 1843.

O mensch wie is het die niet treurt indien hij dit ongeluk hoort, hoe dat een braaf Man, met zijn Vrouw en Vijf Kinderen, onder Godes Toren zijn verpletterd en vernield. O mensch! zij hebben het oude Jaar nog met elkander in vrolijkheid doorgebracht, want niet gedacht dat haar doodlijk uur zoo nabij was; maar U, o God! was het bekend, en hoe ook haar Knecht met zijn liefste Pand in vrolijkheid een afscheid van elkander genomen had, maar niet gedacht van voor eeuwig, zoo dat zij als een sprakeloos mensch henen loopt, maar o God behoed haar, op dat zij niet als een sprakeloos mensch ten grave dalen. Zoo dat ik het met een klein gedicht zal eindigen.

Komt nu brave burgers samen,
En luistert na mijn droevig woord,
Hoe dat er in 't dorp Westzaan,
Acht zielen zijn in 't zand gesmoord.
Ja, door den val van Godes toren,
O, Mensch! o, mensch! wat schik lot,
Zoo in haar slaap daar moest zij smoren;
Mij dunkt, het was den wil van God.
Ja, hij viel juist op hare woning,
Zoo dit verpletterd en vernield;
O, Dood! o, schrikkelijke Koning!
Ja zij heeft daar alles onvernield.
O, God! wie is het die het weet,
Wat daar al verder is gebeurd,
De aarde die aan tweeën splitst,
En 't huis der Wezen is doorscheurd.
O, God! En komt wat neder,
En kijkt, ja eens nog in het rood;
Het schijnt dat daar lag in 't water,
Staat nu thans op den droogen grond.
O, God! het was nog geen een ure,
Toen werd dit ja door ons gehoord,
En ja men zag, daar lagen d' muren,
Ja van haar fondamente gestoord.
O, Mensch! wat schrikkelijk tooneel,
Ja 't pas begonnen Jaar,
Elk mensch roept nu met mond en keel
Wat is het wonderbaar.
Ik heb dit stuipe oppedicht,
Met tranen in mijn ogen,
Mij dunkt die tocht een hart bezit,
Die wortt er van bewogen.
Ja 't was op de eersten dag van 't Jaar,
Die zij te wilden vieren,
En naar Gode behuis woude gaan;
Dus menschen neemt het tocht eens aan.
En naar mijn wensch eens luister:
Hoe spoedig 't met ons is gedaan,
Ja dit ligt bij ons duister.
Het was een toren sterk gebouwd,
Gebouwd van kalk en steen,
Gom mensche kan zeggen ja hoe oud,
Zoo 't hoor in 't algemeen;
Maar toch ligt hij nu op den grond,
Verpletterd en vernield;
Maar toch zegt men hart en mond:
"Ach! konst 't maar geen zand,"
Het was een schoon gracht in 't land,
Ja als een schoon kastel;
Maar toch moest alles in 't zand,
Ja zelfs het bloegspeel.

Dat vroeger aan het menscheid riep,
Om naar Godshuis te gaan,
En ook voor brand wanneer men sliep,
Maar nu is 't al gedaan.
Ja, o God! wilt ons verhooren,
Ja dat wij smeken voor dien ziel,
In die onder Godes toren,
Zijn verpletterd en vernield.
God, wie is als Gij zoo groot?
En wilt allen ons crachten.
Want Gij regert tot aan den dood;
Ach! neemt ons allen in uw armen,
O Mogen w' met Uw bemelingen,
In Uw heilig, heilig lof,
Ja met Godes engelen zingen:
God ter ere, U zij lof.
Ja Vader! ja die smeken wij,
Met onzen hart en mond,
Op dat Gij hun genadig zij,
Indien zij twad in hun bevonst.
Maar menschen eer ik verder ga,
En mijner roepstem strekt;
Ja zoo die armen vrouw welde,
En kroost bij haar nog niet verrekt,
O God! wat moest dat tocht een suar,
Voor dien vrouw zijn geweest,
Haar kroost die zij onder haar hart,
Gaf ja met haar den geest.
Ja alles moest daar in den grond,
O Heer! Gij doet ons beven,
Ja zoo frisch en nog gezond,
Haar lasten allen geven.
O God! is het wel meer gebeurt,
Uit groote Kennenheid,
Dat ieder hart aan tweeën scheurt,
Wie maar bezit verstant.
O Mensch! ons tijd zal ook eens komen,
Dat wij ja moeten scheiden gaan,
En in het duister graf moet wonen,
O Mensch! wie kan daar tocht betaan?
Kont nu allen menschen samen,
Het zij arm, het zij rijk,
Want bij God zijn allen dagen,
Even als Zijn Zoon gelijk.
Maar Zijn Zoon heeft meer geleiden,
Dan die allen in den grond,
Want die heeft voor ons geleden,
Dat hij wint verzoond gezond;
Ja grond van al zijn lijden,
Die ons brengen in groote nood,
Want de beoelving van de zonden,
Is de schrikkelijke dool.

VERSCHRIKKELIJKE GEBEURTENIS

Voorgevallen op den Eersten Januarij 1843, te

WEST-ZAAN.

Een bedroevend schrikkelijk ongeluk heeft er op den 1 Januarij 1843, te WEST-ZAAN plaats gehad. Met het slaan van Half Zes are des 's Morgens, bij den tweeden slag, de Toren, die, zoo men weet, niet op, maar naast de Kerk stond, en aan welke herstellingen werden gedaan, is onverwacht ingestort; in een neven den Toren staand Huisje, hetwelk door de Bouwvallen van den Toren oversteelt is gerant, en op een ontzettende diepte in den grond is geslagen, van de zich daarin bevindende acht personen, als Man, Vrouw, een Knecht en vijf Kinderen, welke onder de puinen bedolven zijn, was nog geen het minste spoor gevonden.

Ziet dat rijt een 's Henseltrans,
't Lente schemerlicht
Van het Jaar, met volten glans,
Voor een als geacht.
Hoeer loof vol dankbaarheid,
God d'Algenaar,
Smeekt om segen op zijn vijf
In het Nieuwe Jaar.
Maar hoe vreemlik reet dien dag,
Niet voor 't Huisgezin,
Dat nu in West-Zaan wonen zag,
In de reukle min.
Ach, wie dacht aan zulk gevaar,
Toen men hart en mond,
Opvoed tot d'Algenaar,
In den morgenstond.
Wart! die schrikkelijke slag
Hooft dat angstgeleid,
Toen ving zoo gauw men mug
Voor 't huis uit.
En in d'ochtel duisternis,
Toekt en vraagt men rond,
Wat den dag en gel tocht is,
Even op dien stond.
Maar wat gelijk schouw-tooneel,
Werd men nu gewaar,
West-Zaans Toren lag geheel,
Neefgeworpen dier;
Den tweeden slag van Half Zes uur,
Zonk hij in elkaar,
En men werd belaat zijn duur,
Al te laat gewaar.

Maar ik dit to'n Schouw-Tooneel,
In een Veldstond,
Ieder mensch liet van elf dool,
West-Zaan gaarn de handi
En een andren Toren rijt,
Oit 't vernielde paal,
Welk 'n Nederlands beaithold wist,
Sterker dan Ardun.
Maar een Man met Vrouw en Knecht,
Met hun vijf Knecht,
Strek aan 't ouderhart gehecht,
Scheut men die ook troot?
Die met huis en vuur en haard,
Met hun achten ul,
Werden die geplukt in 'daard,
Door des Toren val?
't Huisgezin had 't Oude Jaar,
Dankbaar steeds veracht,
Niemand dacht thans op gevaar,
In den droeve Nacht.
Dun eer 't nachtelijk gurdin,
't Nieuwe Jaar liet ons,
Hield 't bestaen reed op te zijn,
Van den 'brave Lijn.
Stort, meddoogend menschenvriend!
Om hun lot een tran;
Ach! hun dood zoo onverhoed,
Wijf 'n beaithold am;
Heden leeft gij nog in kracht,
Duch een eukel dur.
Stet nu in den afgroondicht,
Waakt dat op den dur.

Boekdrukkerij F. G. L. ROIST, Binnestrat, te Amsterdam.

WAT ER OVERBLEEF

En daarop dat companschen schoepers verhandelen niet meer te heb-
ben het verhoogen dat zoo is dat meerdermaal ¹ 1/2 tot 2
Gedraagt, tekeren en verduiden, en daaraan het procentuaal opge-
maakt, en tegen voorliggend jaar als ¹ 1/2 tot 2, van beoep smeltstroom
wordende te verhaaren al ras stroomt smelt. Gewoonlijk, van beoep 2
faire, blink, reuende te kooft aan de taan, beide aan ons, notant. ¹ 1/2 tot 2
cal.

(5719) Het PLAATSELIJK BESTUUR, te Westzaan, zal op Woensdag den 17den Mei 1843, des voormiddags ten 10 ure precies, bij het Gemeentehuis aldaar, in het openbaar Verkoopen: ongeveer 1000 lasten grove en fijne Puin en plus minus 140,000 stuks beste groote (gebikte) harde en zachte roode Mopsteenen, mitsgaders een mooie partij bruikbare Hardsteenen en eenige hoeveelheid ponden Lood en IJzer; alles afkomstig van den aldaar op den Eersten Januarij 11. omgevallen Dorpstoren.

Verder zal het opgemelde Bestuur alsdan nog bij inschrijving presenteren te Verkoopen: Een welluidende goed bruikbare en van het beste metaal gegoten Klok, in den opgemelden Toren geplaatst geweest, wegende 1200 Nederlandsche ponden, en zulks op alle zoodanige Conditien, als daags vóór en op den Verkoopdag ten Kantore van den aldaar residerenden Notaris T. SLAGTER, ter lezing zullen liggen.

10 mei 1843

* * * UIT DE HAND TE KOOP: Eene aanzienlijke partij beste, harde en zachte Gebikte STEENEN, afkomstig van de Dorps-Toren te Westzaan. Te bevragen bij den Burge-meester aldaar. Brieven *franco*.

16 september 1843

20	Tien stukken kagehelpeys aan <u>Eliza Hermans</u> <u>van der Meulen</u> , roommeld, voor ene gulden vijf entwintig cents, zegge	1	25
21	Testig nederlandse ponden yser aan denzelfde voor drie guldens vijftig cents, zegge	3	50
22	Ene metalen klok aan denzelfde voor duizend vijfenveertig guldens, zegge	10	45
23	Vijftien lasten grove puin aan <u>Jacobus Johannes</u>		

16	Deer entachtig eend de Pies, koopman, te Raam guldens vijfenentwintig cents, zegge		
17	Meer blokken aan <u>Jurriaan Huiszinge</u> , roommeld, voor vier guldens vijfenveertig cents, zegge		
18	<u>Drie ijzeren sloten</u> aan <u>Dirk Prock</u> , veldmaecker te Westaan, voor ene gulden, zegge		
19	Honderd nederlandse ponden yser en een stuk bed bekleed aan <u>Barnd de Pies</u> , roommeld, vijfenveertig cents, zegge		

— Men verneemt, dat bij het bestuur der stad Delft het besluit is doorgestaan, om, ten einde onheilen als dat te Westzaan nog in tijds te verhouden, aan Z. M. verlof te vragen, om den Oude Kerkstoren af te breken. Ieder, die bekend is met de overhelling van dezen toren, zal dit besluit gewisselijk toejuichen. (Delftsche Courant.)

504.29

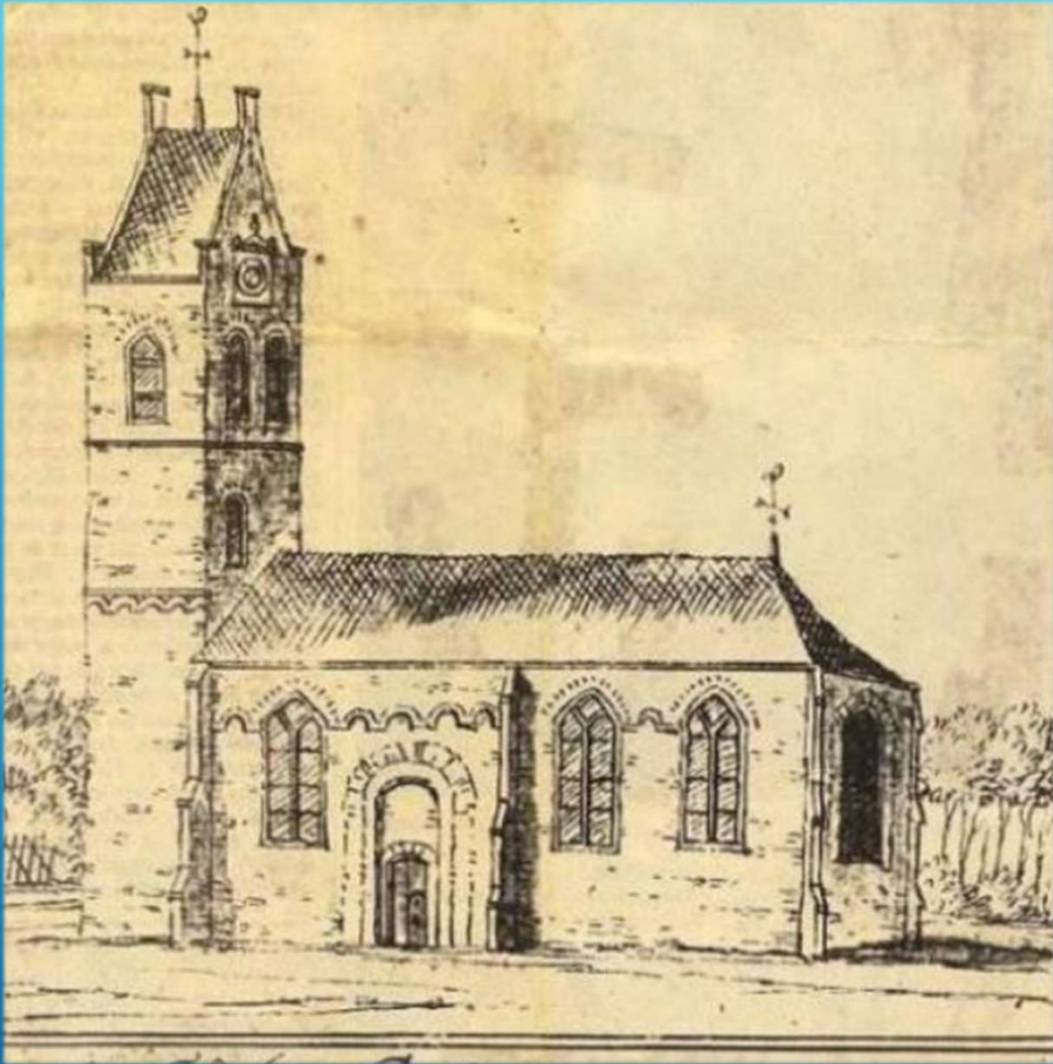
1. Voorgevel van de voormalige kerk te Oost-Laandam, met hoitden toren, welke op den 17 Oct. 1849, wegens zijne bouwvalligheid, in het openbaar, voor afbraak, is verkocht voor f 77,-, min het strijkgeld van f 10,-, dijs zuiver f 67,-, waarna ook de gevel en zijgang is gesloopt. De klokken, het uurwerk, de appel en weerhaan waren niet onder de koop begrepen; de groote klok is in den nieuwen toren geplaatst en de kleine, waarop men las: Jubilaei deo omnikerra Serviti domini in laetitia Claudi Jume nu fecit Amstelodami 1698, in die van het Stadhuis op den 7 Nov; zijnde uitgenomen den 24 Oct, twee dagen na het begin der afbraak.
2. Voormuur van het vroeger aangebouwde gedeelte der kerk, vernieuwd in 1848.
3. Oude Raadhuis van Oost-Laandam, tot Stadhuis gediend tot N° 1847, daarna tot Stads-Schekenschool ingerigt

Affendelft.

EINDE

